

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Andreas Exner (SD), Kristian Silbvers (SD) och Jonas Ellerstrand (SD): Avsluta medlemskap i FairTrade

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att motionen bifalls.

Ärendet i sin helhet

Andreas Exner (SD), Kristian Silbvers (SD) och Jonas Ellerstrand (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-22 lämnat in förslaget att Borås Stad avslutar sitt medlemskap i FairTrade.

Motionen har inte skickats på remiss.

Borås Fairtrade City är en samverkan mellan Borås Stad och aktörer inom civilsamhälle och näringsliv. Fokus är att främja rättvis handel samt att skapa förutsättningar för en hållbar och etisk konsumtion. Fairtrade skapar förutsättningar för Borås Stad att främja mänskliga rättigheter och bekämpa fattigdom, både igenom egna inköp och som vägvisare för konsumtion bland företag och konsumenter.

I grunden handlar den här diskussionen om huruvida livsmedelsvaror, som exempelvis kaffe och de varor som upphandlas genom Rättvisemarkt, handlas på en fungerande världsmarknad. På en fungerande världsmarknad drivs producenterna mot effektivare produktion och högre löner. En rapport från ILO bekräftar att reallönerna i Afrika steg med 20 procent mellan 2006 och 2007. Inget tyder på att certifieringen av varor ligger bakom denna välförbättring.

Fairtrade är en tredjeparts certifiering. Det säkrar upp tydlighet och trygghet i att odlare och producenter garanteras en minimilön för sitt arbete samt erhåller en premie som utvecklar de gemensamma resurserna på plats i det lokala samhället. Certifieringen främjar också jämställdhet samt minskar risken för barnarbete. När barnarbete minskar ökar andelen barn som får möjlighet att gå i skolan, vilket i sin tur kan bryta mönstret av fattigdom för generationer att komma.

Fairtrade är den enda certifieringen som har ett uttalat mål att motverka fattigdom genom att stärka människors inflytande och handlingskraft. Odlarna

har 50 procent av rösterna i Fairtrade Internationals högsta beslutande organ. Det innebär att de har möjlighet att påverka globala beslut om Fairtrade och certifieringen. Det är en helt unik uppdelning som skapar en global plattform där odlare och konsumenter kan mötas på lika villkor. När odlarna får ökat inflytande och ökade ekonomiska resurser får de också större möjligheter att vidta klimatåtgärder och värna om sin närmiljö. Ekologisk odling premieras extra. [Rätten till levnadsinkomst: En förutsättning för Agenda 2030 - Fairtrade Sverige](#)

Det alternativ som Rättvisemärkt erbjuder, certifiering och reglerade priser har ingen global inverkan på marknaden och åstadkommer inga generella välförbättringar. Helena Johansson, som är forskare vid SLU och författare till studien ”Vad uppnås med rättvisemärkning?”, bekräftar slutsatsen att märkning aldrig kan få någon betydande effekt på världens fattigdom.

De globala målen i Agenda 2030 är ett prioriterat uppdrag för Borås Stad. Fairtrade City arbetet fokuserar särskilt på att avskaffa fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen. Genom att arbeta med Fairtrade och etisk handel jobbar Borås Stad på ett proaktivt, tydligt och förankrat sätt med majoriteten av målen i Agenda 2030.

Det grundläggande problemet är att den merkostnad som man betalar för en certifierad vara sprids ut över värdekedjan och främst hamnar i producentledet. Frågan är då om inköp av rättvisemärkta produkter ska vara en kommunal prioritering. Kommunstyrelsens slutsats är att så inte är fallet.

Beslutsunderlag

1. Motion: Avsluta medlemskap i FairTrade

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Koncerninköp

Andreas Exner (SD)

Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)

Ledamot